

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮಾರ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||

ಶ್ರೀಮದ್ವಾಲ್ಮೀಕೀಯರಾಮಾಯಣಂ

|| ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ||

ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕೇ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the Baraha font.

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾರಾಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

॥ ಸುಂದರಕಾಂಡಂ ॥

ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ

ಅಂತಃಪುರೇ ಸುಪ್ತಂ ರಾವಣಂ ಪ್ರಗಾಢನಿದ್ರಾನಿಮಗ್ನಾಸ್ತಸ್ಯ ಸ್ತ್ರಿಯಶ್ಚ ದೃಷ್ಟ್ವಾ
ಮಂದೋದರೀಂ ಸೀತಾಂ ಮತ್ಪಾ ಹನುಮತೋ ಹರ್ಷಃ

ತತ್ರ ದಿವ್ಯೋಪಮಂ ಮುಖ್ಯಂ ಸ್ಥಾಟಿಕಂ ರತ್ನಭೂಷಿತಂ |
ಅವೇಕ್ಷಮಾಣೋ ಹನುಮಾ ದದರ್ಶ ಶಯನಾಸನಂ || ೫.೧೦.೧ ||

ದಾಂತಕಾಂಚನಚಿತ್ರಾಂಗೈರ್ವೈದೂರ್ಯೈಶ್ಚ ವರಾಸನೈಃ |
ಮಹಾರ್ಹಾಸ್ತರಣೋಪೇತೈರುಪಪನ್ನಂ ಮಹಾಧನೈಃ || ೫.೧೦.೨ ||

ತಸ್ಯ ಚೈಕತಮೇ ದೇಶೇ ದಿವ್ಯಮಾಲೋಪಶೋಭಿತಂ |
ದದರ್ಶ ಪಾಂಡುರಂ ಛತ್ರಂ ತಾರಾಧಿಪತಿಸನ್ನಿಭಂ || ೫.೧೦.೩ ||

ಜಾತರೂಪಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ಚಿತ್ರಭಾನೋಃ ಸಮಪ್ರಭಂ |
ಅಶೋಕಮಾಲಾವಿತತಂ ದದರ್ಶ ಪರಮಾಸನಂ || ೫.೧೦.೪ ||

ವಾಲವ್ಯಜನಹಸ್ತಾಭಿವೀಜ್ಯಮಾನಂ ಸಮಂತತಃ |
ಗಂಧೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈರ್ಜುಷ್ಪಂ ವರಧೂಪೇನ ಧೂಪಿತಂ || ೫.೧೦.೫ ||

ಪರಮಾಸ್ತರಣಾಸ್ತೀರ್ಣಮಾವಿಕಾಜಿನಸಂವೃತಂ |
ದಾಮಭಿರ್ವರಮಾಲ್ಯಾನಾಂ ಸಮಂತಾದುಪಶೋಭಿತಂ || ೫.೧೦.೬ ||

ತಸ್ಮಿನ್ ಜೀಮೂತಸಂಕಾಶಂ ಪ್ರದೀಪ್ತೋಜ್ವಲಕುಂಡಲಂ |
ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಂ ಮಹಾಬಾಹುಂ ಮಹಾರಜತವಾಸಸಂ || ೫.೧೦.೭ ||

ಲೋಹಿತೇನಾನುಲಿಪ್ತಾಂಗಂ ಚಂದನೇನ ಸುಗಂಧಿನಾ |
ಸಂಧ್ಯಾರಕ್ತಮಿವಾಕಾಶೇ ತೋಯದಂ ಸತಡಿದ್ಗುಣಂ || ೫.೧೦.೮ ||

ವೃತಮಾಭರಣೈರ್ಧಿವ್ಯೈಃ ಸುರೂಪಂ ಕಾಮರೂಪಿಣಂ |
ಸವೃಕ್ಷವನಗುಲ್ಮಾಢ್ಯಂ ಪ್ರಸುಪ್ತಮಿವ ಮಂದರಂ || ೫.೧೦.೯ ||

ಕ್ರೀಡಿತೋಪರತಂ ರಾತ್ರೌ ವರಾಭರಣಭೂಷಿತಂ |
ಪ್ರಿಯಂ ರಾಕ್ಷಸಕನ್ಯಾನಾಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸುಖಾವಹಂ || ೫.೧೦.೧೦ ||

ಪೀತ್ವಾಪ್ಪುಪರತಂ ಚಾಪಿ ದದರ್ಶ ಸ ಮಹಾಕಪಿಃ |
ಭಾಸ್ವರೇ ಶಯನೇ ವೀರಂ ಪ್ರಸುಪ್ತಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ || ೫.೧೦.೧೧ ||

ನಿಶ್ವಸಂತಂ ಯಥಾ ನಾಗಂ ರಾವಣಂ ವಾನರೋತ್ತಮಃ |
ಆಸಾದ್ಯ ಪರಮೋದ್ವಿಗ್ನಃ ಸೋಪಾಸರ್ಪತ್ ಸುಭೀತವತ್ || ೫.೧೦.೧೨ ||

ಅಥಾರೋಹಣಮಾಸಾದ್ಯ ವೇದಿಕಾಂತರಮಾಶ್ರಿತಃ |
ಕ್ಷೀಬಂ ರಾಕ್ಷಸಶಾದೂಲಂ ಪ್ರೇಕ್ಷತೇ ಸ್ಮ ಮಹಾಕಪಿಃ || ೫.೧೦.೧೩ ||

ಶುಶುಭೇ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಸ್ವಪತಃ ಶಯನಂ ಶುಭಂ |
ಗಂಧಹಸ್ತಿನಿ ಸಂವಿಷ್ಟೇ ಯಥಾ ಪ್ರಸ್ತವಣಂ ಮಹತ್ || ೫.೧೦.೧೪ ||

ಕಾಂಚನಾಂಗದಸನ್ನದ್ಧೌ ದದರ್ಶ ಸ ಮಹಾತ್ಮನಃ |
ವಿಕ್ಷಿಪ್ತೌ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಭುಜಾವಿಂದ್ರಧ್ವಜೋಪಮೌ || ೫.೧೦.೧೫ ||

ಐರಾವತವಿಷಾಣಾಗ್ರೈರಾಪೀಡನಕೃತವ್ರಣೌ |
ವಜ್ರೋಲ್ಲಿಖಿತಪೀನಾಂಸೌ ವಿಷ್ಣುಚಕ್ರಪರಿಕ್ಷತೌ || ೫.೧೦.೧೬ ||

ಪೀನೌ ಸಮಸುಜಾತಾಂಸೌ ಸಂಗತೌ ಬಲಸಂಯುತೌ |
ಸುಲಕ್ಷಣನಖಾಂಗುಷ್ಠೌ ಸ್ವಂಗುಲೀಯಕಲಕ್ಷಿತೌ || ೫.೧೦.೧೭ ||

ಸಂಹತೌ ಪರಿಘಾಕಾರೌ ವೃತ್ತೌ ಕರಿಕರೋಪಮೌ |
ವಿಕ್ಷಿಪ್ತೌ ಶಯನೇ ಶುಭ್ರೇ ಪಂಚಶೀರ್ಷಾವಿವೋರಗೌ || ೫.೧೦.೧೮ ||

ಶಶಕ್ಷತಜಕಲ್ಪೇನ ಸುಶೀತೇನ ಸುಗಂಧಿನಾ |

ಚಂದನೇನ ಪರಾಧ್ಯೇನ ಸ್ವನುಲಿಪ್ತೌ ಸ್ವಲಂಕೃತೌ || ೫.೧೦.೧೯ ||

ಉತ್ತಮಸ್ಮಿವಿಮೃದಿತೌ ಗಂಧೋತ್ತಮನಿಷೇವಿತೌ |

ಯಕ್ಷಪನ್ನಗಗಂಧವದೇವದಾನವರಾವಿಣೌ || ೫.೧೦.೨೦ ||

ದದರ್ಶ ಸ ಕಪಿಸ್ತಸ್ಯ ಬಾಹೂ ಶಯನಸಂಸ್ಥಿತೌ |

ಮಂದರಸ್ಯಾಂತರೇ ಸುಪ್ತೌ ಮಹಾಹೀ ರುಷಿತಾವಿವ || ೫.೧೦.೨೧ ||

ತಾಭ್ಯಾಂ ಸ ಪರಿಪೂರ್ಣಾಭ್ಯಾಮುಭಾಭ್ಯಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ |

ಶುಶುಭೇಽಚಲಸಂಕಾಶಃ ಶೃಂಗಾಭ್ಯಾಮಿವ ಮಂದರಃ || ೫.೧೦.೨೨ ||

ಚೂತಪುನ್ನಾಗಸುರಭಿರ್ಬಕುಲೋತ್ತಮಸಂಯುತಃ |

ಮೃಷ್ಟಾನ್ನರಸಸಂಯುಕ್ತಃ ಪಾನಗಂಧಪುರಃ ಸರಃ || ೫.೧೦.೨೩ ||

ತಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ನಿಶ್ಚಕ್ರಾಮ ಮಹಾಮುಖಾತ್ |

ಶಯಾನಸ್ಯ ವಿನಿಶ್ವಾಸಃ ಪೂರಯನ್ನಿವ ತದ್ ಗೃಹಂ || ೫.೧೦.೨೪ ||

ಮುಕ್ತಾಮಣಿವಿಚಿತ್ರೇಣ ಕಾಂಚನೇನ ವಿರಾಜಿತಾ |

ಮುಕುಟೇನಾಪವೃತ್ತೇನ ಕುಂಡಲೋಜ್ಜ್ವಲಿತಾನನಂ || ೫.೧೦.೨೫ ||

ರಕ್ತಚಂದನದಿಗ್ಧೇನ ತಥಾ ಹಾರೇಣ ಶೋಭಿನಾ |

ಪೀನಾಯತವಿಶಾಲೇನ ವಕ್ಷಸಾಭಿವಿರಾಜಿತಾ || ೫.೧೦.೨೬ ||

ಪಾಂಡುರೇಣಾಪವಿದ್ಧೇನ ಕ್ಷೌಮೇಣ ಕ್ಷತಜೇಕ್ಷಣಂ |

ಮಹಾರ್ಹೇಣ ಸುಸಂವೀತಂ ಪೀತೇನೋತ್ತರವಾಸಸಾ || ೫.೧೦.೨೭ ||

ಮಾಷರಾಶಿಪ್ರತೀಕಾಶಂ ನಿಶ್ಚ್ವಸಂತಂ ಭುಜಂಗವತ್ |

ಗಾಂಗೇ ಮಹತಿ ತೋಯಾಂತೇ ಪ್ರಸುಪ್ತಮಿವ ಕುಂಜರಂ || ೫.೧೦.೨೮ ||

ಚತುರ್ಭಿಃ ಕಾಂಚನೈರ್ದೀಪೈರ್ದೀಪ್ಯಮಾನಂ ಚತುರ್ದಿಶಂ |

ಪ್ರಕಾಶೀಕೃತಸರ್ವಾಂಗಂ ಮೇಘಂ ವಿದ್ಯುದ್ಗಣೈರಿವ || ೫.೧೦.೨೯ ||

ಪಾದಮೂಲಗತಾಶ್ಚಾಪಿ ದದರ್ಶ ಸುಮಹಾತ್ಮನಃ |

ಪತ್ನೀಃ ಸ ಪ್ರಿಯಭಾರ್ಯಸ್ಯ ತಸ್ಯ ರಕ್ಷಪತೇರ್ಗೃಹೇ || ೫.೧೦.೨೦ ||

ಶಶಿಪ್ರಕಾಶವದನಾ ವರಕುಂಡಲಭೂಷಣಾಃ |

ಅಮ್ಲಾನಮಾಲ್ಯಾಭರಣಾ ದದರ್ಶ ಹರಿಯೂಥಪಃ || ೫.೧೦.೨೧ ||

ನೃತ್ಯವಾದಿತ್ರಕುಶಲಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಭುಜಾಂಕಗಾಃ |

ವರಾಭರಣಧಾರಿಣ್ಯೋ ನಿಷಣ್ಣಾ ದದೃಶೇ ಕಪಿಃ || ೫.೧೦.೨೨ ||

ವಜ್ರವೈದೂರ್ಯಗರ್ಭಾಣಿ ಶ್ರವಣಾಂತೇಷು ಯೋಷಿತಾಂ |

ದದರ್ಶ ತಾಪನೀಯಾನಿ ಕುಂಡಲಾನ್ಯಂಗದಾನಿ ಚ || ೫.೧೦.೨೩ ||

ತಾಸಾಂ ಚಂದ್ರೋಪಮೈರ್ವಕ್ತ್ರೈಃ ಶುಭೈರ್ಲಲಿತಕುಂಡಲೈಃ |

ವಿರರಾಜ ವಿಮಾನಂ ತನ್ನಭಸ್ತಾರಾಗಣೈರಿವ || ೫.೧೦.೨೪ ||

ಮದವ್ಯಾಯಾಮಖಿನ್ನಾಸ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಯೋಷಿತಃ |

ತೇಷು ತೇಷ್ವವಕಾಶೇಷು ಪ್ರಸುಪ್ತಾಸ್ತನುಮಧ್ಯಮಾಃ || ೫.೧೦.೨೫ ||

ಅಂಗಹಾರೈಸ್ತಥೈವಾನ್ಯಾ ಕೋಮಲೈರ್ನೃತ್ಯಶಾಲಿನೀ |

ವಿನ್ಯಸ್ತಶುಭಸರ್ವಾಂಗೀ ಪ್ರಸುಪ್ತಾ ವರವರ್ಣಿನೀ || ೫.೧೦.೨೬ ||

ಕಾಚಿದ್ ವೀಣಾಂ ಪರಿಷ್ಟಜ್ಯ ಪ್ರಸುಪ್ತಾ ಸಂಪ್ರಕಾಶತೇ |

ಮಹಾನದೀಪ್ರಕೀರ್ಣೇವ ನಲಿನೀ ಪೋತಮಾಶ್ರಿತಾ || ೫.೧೦.೨೭ ||

ಅನ್ಯಾ ಕಕ್ಷಗತೇನೈವ ಮಡ್ಡುಕೇನಾಸಿತೇಕ್ಷಣಾ |

ಪ್ರಸುಪ್ತಾ ಭಾಮಿನೀ ಭಾತಿ ಬಾಲಪುತ್ರೇವ ವತ್ಸಲಾ || ೫.೧೦.೨೮ ||

ಪಟಹಂ ಚಾರುಸರ್ವಾಂಗೀ ನ್ಯಸ್ಯ ಶೇತೇ ಶುಭಸ್ತನೀ |

ಚಿರಸ್ಯ ರಮಣಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಪರಿಷ್ಟಜ್ಯೇವ ಕಾಮಿನೀ || ೫.೧೦.೨೯ ||

ಕಾಚಿದ್ ವೀಣಾಂ ಪರಿಷ್ಟಜ್ಯ ಸುಪ್ತಾ ಕಮಲಲೋಚನಾ |

ವರಂ ಪ್ರಿಯತಮಂ ಗೃಹ್ಯ ಸಕಾಮೇವ ಚ ಕಾಮಿನೀ || ೫.೧೦.೩೦ ||

ವಿಪಂಚೀಂ ಪರಿಗೃಹ್ಯಾನ್ಯಾ ನಿಯತಾ ನೃತ್ತಶಾಲಿನೀ |
ನಿದ್ರಾವಶಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾ ಸಹಕಾಂತೇವ ಭಾಮಿನೀ || ೫.೧೦.೪೧ ||

ಅನ್ಯಾ ಕನಕಸಂಕಾಶೈರ್ಮೃದುಪೀನೈರ್ಮನೋರಮೈಃ |
ಮೃದಂಗಂ ಪರಿವಿದ್ಧ್ಯಾಂಗೈಃ ಪ್ರಸುಪ್ತಾ ಮತ್ತಲೋಚನಾ || ೫.೧೦.೪೨ ||

ಭುಜಪಾಶಾಂತರಸ್ಥೇನ ಕಕ್ಷಗೇನ ಕೃಶೋದರೀ |
ಪಣವೇನ ಸಹಾನಿಂದ್ಯಾ ಸುಪ್ತಾ ಮದಕೃತಶ್ರಮಾ || ೫.೧೦.೪೩ ||

ಡಿಂಡಿಮಂ ಪರಿಗೃಹ್ಯಾನ್ಯಾ ತಥೈವಾಸಕ್ತಡಿಂಡಿಮಾ |
ಪ್ರಸುಪ್ತಾ ತರುಣಂ ವತ್ಸಮುಪಗೂಹ್ಯೇವ ಭಾಮಿನೀ || ೫.೧೦.೪೪ ||

ಕಾಚಿದಾಡಂಬರಂ ನಾರೀ ಭುಜಸಂಭೋಗಪೀಡಿತಂ |
ಕೃತ್ವಾ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷೀ ಪ್ರಸುಪ್ತಾ ಮದಮೋಹಿತಾ || ೫.೧೦.೪೫ ||

ಕಲಶೀಮಪವಿದ್ಧ್ಯಾನ್ಯಾ ಪ್ರಸುಪ್ತಾ ಭಾತಿ ಭಾಮಿನೀ |
ವಸಂತೇ ಪುಷ್ಪಶಬಲಾ ಮಾಲೇವ ಪರಿಮಾರ್ಜಿತಾ || ೫.೧೦.೪೬ ||

ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಚ ಕುಚೌ ಕಾಚಿತ್ ಸುವರ್ಣಕಲಶೋಪಮೌ |
ಉಪಗುಹ್ಯಾಬಲಾ ಸುಪ್ತಾ ನಿದ್ರಾಬಲಪರಾಜಿತಾ || ೫.೧೦.೪೭ ||

ಅನ್ಯಾ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷೀ ಪೂರ್ಣೇಂದುಸದೃಶಾನನಾ |
ಅನ್ಯಾಮಾಲಿಂಗ್ಯ ಸುಶ್ರೋಣೀಂ ಪ್ರಸುಪ್ತಾ ಮದವಿಹ್ವಲಾ || ೫.೧೦.೪೮ ||

ಆತೋದ್ಯಾನಿ ವಿಚಿತ್ರಾಣಿ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ವರಸ್ತ್ರಿಯಃ |
ನಿಪೀಡ್ಯ ಚ ಕುಚೈಃ ಸುಪ್ತಾಃ ಕಾಮಿನ್ಯಃ ಕಾಮುಕಾನಿವ || ೫.೧೦.೪೯ ||

ತಾಸಾಮೇಕಾಂತವಿನ್ಯಸ್ತೇ ಶಯಾನಾಂ ಶಯನೇ ಶುಭೇ |
ದದರ್ಶ ರೂಪಸಂಪನ್ನಾಮಥ ತಾಂ ಸ ಕಪಿಃ ಸ್ಮಿಯಂ || ೫.೧೦.೫೦ ||

ಮುಕ್ತಾಮಣಿಸಮಾಯುಕ್ತೈರ್ಭೂಷಣೈಃ ಸುವಿಭೂಷಿತಾಂ |
ವಿಭೂಷಯಂತೀಮಿವ ಚ ಸ್ವಶ್ರಿಯಾ ಭವನೋತ್ತಮಂ || ೫.೧೦.೫೧ ||

ಗೌರೀಂ ಕನಕವರ್ಣಾಭಾಮಿಷ್ಠಾಮಂತಃ ಪುರೇಶ್ವರೀಂ |
ಕಪಿರ್ಮಂದೋದರೀಂ ತತ್ರ ಶಯಾನಾಂ ಚಾರುರೂಪಿಣೀಂ || ೫.೧೦.೫೨ ||

ಸ ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಹಾಬಾಹುಭೂಷಿತಾಂ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ |
ತರ್ಕಯಾಮಾಸ ಸೀತೇತಿ ರೂಪಯೌವನಸಂಪದಾ |
ಹರ್ಷೇಣ ಮಹತಾ ಯುಕ್ತೋ ನನಂದ ಹರಿಯೂಥಪಃ || ೫.೧೦.೫೩ ||

ಆಸ್ಥೋಟಯಾಮಾಸ ಚುಚುಂಬ ಪುಚ್ಛಂ
ನನಂದ ಚಿಕ್ರೀಡ ಜಗೌ ಜಗಾಮ |
ಸ್ತಂಭಾನರೋಹನ್ನಿಪಪಾತ ಭೂಮೌ
ನಿದರ್ಶಯನ್ ಸ್ವಾಂ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಕಪೀನಾಂ || ೫.೧೦.೫೪ ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ||